

Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodeksas, mažųjų, pramoginių laivų registravimo tvarka, žymėjimas ir techninė priežiūra, laivų nacionalinės priklausomybės atpažinimo ženklai, Lietuvos Respublikos valstybinės vėliavos ir kitų vėliavų naudojimas.

Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodeksas:

1 straipsnis. Kodekso paskirtis

1. Vidaus vandenų transporto kodeksas reguliuoja vidaus vandenų laivybos, uostų veiklos, keleivių, krovinių, bagažo, pašto vežimo, buksyravimo santykius, taip pat nustato atsakomybę už žalą, padarytą vidaus vandenų transporto, ir už kitus šio kodekso nuostatų pažeidimus. Keleiviams, kurie keliauja 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1177/2010 dėl jūrų ir vidaus vandenų keliais vykstančių keleivių teisių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1177/2010), 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytais sąlygomis, šio kodekso nuostatos taikomos tiek, kiek keleivių vežimo sąlygos ir tvarka nenustatyta Reglamente (ES) Nr. 1177/2010.
2. Vidaus vandenų ir žemės nuosavybės, darbo, kitus vidaus vandenų transporto dalyvių santykius reguliuoja šis kodeksas, Lietuvos Respublikos įstatymai bei kiti teisės aktai.
3. Kodekso nuostatos suderintos su šio kodekso priede pateiktais Europos Sąjungos teisės aktais.

6 straipsnis. Vidaus vandenų keliai

1. **Vidaus vandenų keliai** - laivybai tinkamos upės, ežerai, dirbtiniai vandens telkiniai ir Lietuvos Respublikai priklausanti Kuršių marių dalis, kuriuose yra navigacijos ženklų arba kurių ločmano žemėlapiuose pažymėtas farvateris.
2. **Vidaus vandenų keliai skirstomi į valstybinės ir vietinės reikšmės.** Valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių sąrašą tvirtina Vyriausybė, o vietinės reikšmės ir perspektyvinių vidaus vandenų kelių sąrašus – Susisiekimo ministerija, suderinusi su Aplinkos ministerija.
3. Vidaus vandenų kelius valdo, tvarko, prižiūri ir eksploatuoja vidaus vandenų kelių valdytojas.
4. Valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių valdytojas – valstybės įmonė, kurią skiria Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, – valdo, tvarko, prižiūri ir eksploatuoja valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelius.
5. Vietinės reikšmės vidaus vandenų kelių valdytojas, kurį skiria savivaldybės institucija, organizuoja vietinės reikšmės vidaus vandenų kelių valdymą, tvarkymą, priežiūrą ir eksploatavimą. Valdytojui parinkti skelbiamas konkursas arba vietinės reikšmės vidaus vandenų keliams valdyti steigiama įmonė.
6. **Vidaus vandenų kelių valdytojas turi teisę nedelsdamas ir be atskiro įspėjimo pašalinti ar patraukti iš farvaterio ar jo valdomo uosto arba prieplaukos akvatorijos bet kokias navigacines kliūtis ar kitus objektus, trukdančius laivybai farvateryje ar akvatorijoje.**
7. **Transporto saugos administracija atlieka** vidaus vandenų kelių būklės ir juose esančių navigacinių įrenginių funkcionavimo valstybinę kontrolę.

13 straipsnis. Uostai ir prieplaukos

1. **Vidaus vandenų uostas** – vidaus vandenų uosto akvatorija ir jo teritorija su joje esančiomis krantinėmis, kurių ilgis trigubai didesnis už leidžiamo įplaukti ar išplaukti didžiausio laivo ilgį, aikštelėmis kroviniams sandėliuoti, statiniais, įrenginiais ir vidaus vandenų uosto veiklą užtikrinančia infrastruktūra, skirta laivams įplaukti, stovėti, remontuoti ir išplaukti, kroviniams krauti, keleiviams įlaipinti arba išlaipinti.
2. Prieplauka – dalį uosto požymių turinti vieta su stacionariais arba plūduriuojančiais įrenginiais, skirta laivams priplaukti, stovėti, išplaukti, kroviniams krauti, keleiviams įlaipinti arba išlaipinti.

3. Krantinė – nustatyto ilgio, pločio ir didžiausios apkrovos hidrotechninis įrenginys laivams švartuoti ir kroviniams krauti, keleiviams įlaipinti arba išlaipinti.

4. Uostai ir prielaukos pagal atitinkamų darbų pobūdį yra keleiviniai, krovininiai, mišrieji, žvejybiniai bei pramoginių laivų. Uostų ir prielaukų pastatai, statiniai ir įrenginiai turi atitikti nustatytus techninius ir aplinkos apsaugos reikalavimus, užtikrinti keleivių, krovinių, bagažo ir pašto saugumą, greitą ir patogų krovinių pakrovimą bei iškrovimą.

5. Vidaus vandenų uostai ir prielaukos gali būti valstybės, savivaldybių ir privatūs, išskyrus Kuršių nerijos nacionalinį parką, kuriame uostai ir prielaukos gali būti tik valstybės arba savivaldybių nuosavybė. Valstybės vidaus vandenų ir Kuršių marių akvatorijos, patenkančios į Kuršių nerijos nacionalinio parko ribas, uostų ir prielaukų teritorijos ir akvatorijos ribas ir plotus nustato Vyriausybė Susisiekimo ministerijos teikimu; savivaldybės vidaus vandenų uostų ir prielaukų teritorijos ir akvatorijos ribas ir plotus – savivaldybės taryba; privačių vidaus vandenų uostų ir prielaukų teritorijos ir akvatorijos ribas ir plotus – steigėjas, suderinęs su savivaldybe. Vidaus vandenų uostus ir prielaukas steigiant saugomose teritorijose, uostų ir prielaukų teritorijos ir akvatorijos ribos ir plotai turi būti suderinti su saugomos teritorijos administracija.

6. Vidaus vandenų uostai ir prielaukos, naudojami keleiviams įlaipinti ir išlaipinti bei kroviniams pakrauti ir iškrauti, steigiami ir registruojami Vyriausybės nustatyta tvarka. Nekomercinės mažųjų, pramoginių arba sportinių laivų prielaukos steigiamos ir registruojamos Lietuvos saugios laivybos administracijos nustatyta tvarka.

7. Lietuvos transporto saugos administracija atlieka laivybos vidaus vandenų uostuose ir prielaukose valstybinę kontrolę.

8. Vidaus vandenų uostų kapitonus steigėjo teikimu tvirtina Lietuvos transporto saugos administracija.

9. Tarptautinio vidaus vandenų uosto statusą Susisiekimo ministerijos teikimu suteikia Vyriausybė.

10. Visų nuosavybės formų vidaus vandenų uostų ir prielaukų savininkai privalo užtikrinti visų vežėjų vienodas teises įlaipinti į uostus ir prielaukas, naudotis uostų ir prielaukų krantinėmis ir kitais įrenginiais kroviniams pakrauti ir iškrauti, įlaipinti ir išlaipinti keleivius, naudotis juose visomis logistinėmis vidaus vandenų transporto paslaugomis, mokant su tuo susijusius mokesčius ir rinkliavas.

Apsaugos juosta - žemės juosta pagal vandens telkinį, kurios ribos nustatomos pagal Vyriausybės patvirtintą tvarką. Apsaugos juostos dalis - 20 metrų pločio žemės juosta nuo vandens krašto arba kranto briaunos stačiose pakrantėse - vadinama kranto juosta.

14 straipsnis. Vidaus vandenų transporto priemonių sąvoka

Vidaus vandenų transporto priemonės – vidaus vandenų, žvejybos, mažieji, pramoginiai, sportiniai, tradiciniai ir asmeniniai laivai, plūduriuojantys įrenginiai, plūduriuojančios priemonės ir kiti plūduriuojantys mechanizmai (kurie nėra nei plūduriuojantys įrenginiai, nei plūduriuojančios priemonės, bet yra savaeigiai), kurie eksploatuojami šio kodekso 24¹ straipsnyje nustatytuose vidaus vandenų transporto priemonių plaukiojimo rajonuose.

15 straipsnis. Vidaus vandenų transporto priemonių klasifikavimas

1. **Vidaus vandenų laivas** – bet kurio tipo savaeigis ar nesavaeigis keleivinis, krovininis, techninis (tarnybinis, mokslinio tyrinėjimo, techninio aptarnavimo ir kiti) laivas, keltas (keleivinis, krovininis, mišrus), kuris yra arba gali būti naudojamas laivybai vidaus vandenyse.

2. **Žvejybos laivas** – bet kuris laivas su jame esančia verslinės žvejybos įranga arba laivas, naudojamas šiai žvejybai ir įregistruotas Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre ar Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registre bei įgaliotos klasifikacinės bendrovės išduotuose laivo dokumentuose turintis įrašą „Žvejybos laivas“. Lietuvos Respublikos žvejybos laivas, žvejojantis jūrų vandenyse, turi būti įregistruotas Žvejybos laivų rejestre.

3. **Mažasis laivas** – bet kuris laivas, kurio korpuso ilgis ne didesnis kaip 20 metrų, išskyrus laivus, kurie yra pastatyti ir įrengti vilkti, stumti arba vilkti bortais sujungtus kitus negu mažasis laivas laivus, taip pat laivus,

galinčius vežti daugiau kaip 12 keleivių, ir keltus. Mažiesiems laivams nepriskiriamos irklinės valtys, kurių keliamoji galia iki 100 kg, taip pat baidarės, kurių keliamoji galia iki 150 kg, ir burlentės.

4. **Pramoginis laivas** – bet kurio tipo ir bet kuriuo būdu varomas sportui ir pramogoms skirtas laivas, kurio korpuso ilgis yra nuo 2,5 iki 24 metrų.

5. Sportinis laivas – specialiai sukonstruotas ir gamintojo atitinkamai pažymėtas laivas, skirtas tik sporto tikslams.

6. **Asmeninis laivas** – trumpesnis kaip 4 metrų laivas, naudojantis vidaus degimo variklį, turintį vandens srauto pompą kaip pirminį varymo šaltinį, ir suprojektuotas taip, kad jį sėdėdamas, stovėdamas ar klūpėdamas ant korpuso valdytų žmogus.

7. **Plūduriuojantis įrenginys** – plaukiojantis įrenginys, turintis mechaninę įrangą ir skirtas darbui vidaus vandenu keliuose ir uostuose (žemkasė, žemsiurbė, dokas, plaukiojantis kranas ir kiti).

8. **Plūduriuojanti priemonė** – nesavaeigis (nepaisant turimos įrangos, skirtos priemonės stovėjimo vietai pakeisti) plūduriuojantis statinys (angaras, debarkaderis, mažųjų, pramoginių, sportinių ir asmeninių laivų stovėjimo įrenginys, vasarnamis, restoranas, valgykla, viešbutis, turistinis plaustas, maudykla ir kiti).

16 straipsnis. Vidaus vandenu transporto priemonių registravimas

1. Lietuvos Respublikos vidaus vandenu laivų registras yra valstybės registras.

2. Vidaus vandenu laivų registre susisiekimo ministro nustatyta tvarka registruojamos vidaus vandenu transporto priemonės, išskyrus nurodytąsias šio straipsnio 6 dalyje.

3. Vidaus vandenu laivų registro valdytoja yra Susisiekimo ministerija. Vidaus vandenu laivų registro tvarkytoją skiria Vyriausybė.

4. Vidaus vandenu laivų registro duomenys tvarkomi Vidaus vandenu laivų registro nuostatuose nustatyta tvarka. Vidaus vandenu laivų registro tvarkytojas registro duomenų gavėjams neatlygintinai teikia registro duomenis, registro informaciją, registruoti pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas.

5. Registruojant Vidaus vandenu laivų registre vidaus vandenu transporto priemones, identifikuoja vidaus vandenu transporto priemonę, savininko pateikti dokumentai ir duomenys apie vidaus vandenu transporto priemonę sutikrinami su faktiniais duomenimis, patikrinama pramoginio ar asmeninio laivo atitiktis tiekimo į rinką sąlygoms, duomenys įrašomi į Vidaus vandenu laivų registrą, suteikiamas unikalus identifikavimo kodas ir registro numeris ir išduodamas dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad vidaus vandenu transporto priemonė įregistruota Vidaus vandenu laivų registre.

6. **Vidaus vandenu laivų registre neregistruojami** sportiniai laivai ir šie pramoginiai laivai: vandens dviračiai, irklinės valtys, nepriklausomai nuo jų ilgio, burinės jachtos, kurių ilgis mažesnis kaip 6 metrai, valtys su pakabinamaisiais elektros varikliais, irkliniai turistiniai plaustai, kurių keliamoji galia ne didesnė kaip 500 kg, kitose šalyse registruotos vidaus vandenu transporto priemonės. Šios dalies nuostatos nėra taikomos, jeigu vidaus vandenu transporto priemonės savininkas eksploatuoja vidaus vandenu transporto priemonę Lietuvos Respublikos pasienio ruože ir pageidauja ją įregistruoti Vidaus vandenu laivų registre.

7. Pasikeitus vidaus vandenu transporto priemonės savininkui, ankstesnysis savininkas apie tai privalo pranešti Vidaus vandenu laivų registro tvarkytojui ne vėliau kaip per 15 darbo dienų ir pateikti tai patvirtinančius dokumentus. Pakeitęs vidaus vandenu transporto priemonės pavadinimą, tipą ar eksploatacijos paskirtį, techninius duomenis po rekonstrukcijos, remonto ar statybos, vidaus vandenu transporto priemonės savininkas apie tai privalo pranešti Vidaus vandenu laivų registro tvarkytojui ne vėliau kaip per 15 darbo dienų ir pateikti tai patvirtinančius dokumentus bei kreiptis į Vidaus vandenu laivų registro tvarkytoją dėl naujo vidaus vandenu transporto priemonės įregistravimo patvirtinančio dokumento išdavimo.

8. Vidaus vandenu transporto priemonė išregistruojama iš Vidaus vandenu laivų registro per vieną darbo dieną nuo šioje dalyje nurodytų aplinkybių nustatymo dienos, jeigu:

1) to prašo vidaus vandenu transporto priemonės savininkas;

2) vidaus vandenu transporto priemonė, kurios techninė apžiūra, nurodyta šio kodekso 16¹ straipsnio 1 ir 2 dalyse, privaloma, per trejus metus nuo įregistravimo Vidaus vandenu laivų registre dienos arba nuo paskutinės techninės apžiūros galiojimo pabaigos ar jos panaikinimo šio kodekso 16¹ straipsnio 8 dalyje nurodytais pagrindais nepateikiama techninei apžiūrai arba techninės apžiūros metu tris kartus iš eilės nustatomi tie patys trūkumai, dėl kurių draudžiama eksploatuoti vidaus vandenu transporto priemonę,

nustatyti susisiekiimo ministro ar jo įgaliotos institucijos tvirtinamuose techniniuose ir aprūpinimo įranga pagal plaukiojimo rajoną reikalavimuose;

3) per trejus metus nuo vidaus vandenu transporto priemonės, kurios techninė apžiūra, nurodyta šio kodekso 16¹ straipsnio 1 ir 2 dalyse, neatliekama, dokumento, kuriuo patvirtinama, kad vidaus vandenu transporto priemonė įregistruota Vidaus vandenu laivų registre, paėmimo šio kodekso 16¹ straipsnio 8 dalyje nurodytais pagrindais nesikreipiama dėl paimto dokumento gražinimo.

9. Lietuvos Respublikoje pripažįstami ir galioja šio straipsnio 10 dalyje nurodyti dokumentai ir Europos Sąjungos valstybių narių ar kitų Europos ekonominės erdvės valstybių ir šalių, su kuriomis sudarytos tarptautinės dvišalės sutartys vidaus vandenu transporto srityje, kompetentingų institucijų išduoti dokumentai, kuriais patvirtinama, kad vidaus vandenu transporto priemonės yra teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotos ir atlikti jų techniniai patikrinimai.

10. Lietuvos Respublikos vidaus vandenyse gali būti eksploatuojamos tik Vidaus vandenu laivų registre, užsienio šalyje įregistruotos ar šio straipsnio 6 dalyje nurodytos Vidaus vandenu laivų registre neregistruojamos vidaus vandenu transporto priemonės. Jeigu vidaus vandenu transporto priemonė įregistruota užsienio šalyje, vidaus vandenu transporto priemonės eksploatacijos metu privaloma turėti tai patvirtinančius dokumentus. Jeigu Lietuvos Respublikoje eksploatuojama vidaus vandenu transporto priemonė, kurios registruoti užsienio šalyje neprivaloma ir kurios savininkas yra šios užsienio šalies pilietis, vidaus vandenu transporto priemonėje turi būti dokumentai, kuriais įrodoma, kad vidaus vandenu transporto priemonė valdoma teisėtai.

16¹ straipsnis. Vidaus vandenu transporto priemonių techninė apžiūra, techninis patikrinimas, Europos Sąjungos vidaus vandenu laivybos sertifikato ir laikinojo Europos Sąjungos vidaus vandenu laivybos sertifikato išdavimas

1. Vidaus vandenu transporto priemonių, išskyrus šio straipsnio 2 ir 9 dalyse nurodytas transporto priemones, techninę apžiūrą atlieka Transporto saugos administracija. Techninės apžiūros metu tikrinama Vidaus vandenu laivų registre įregistruotos vidaus vandenu transporto priemonės techninė būklė, identifikuojama vidaus vandenu transporto priemonė, įvertinama vidaus vandenu transporto priemonės atitiktis susisiekiimo ministro ar jo įgaliotos institucijos nustatytiems techniniams reikalavimams (toliau – techniniai reikalavimai) ir aprūpinimo įranga pagal plaukiojimo rajoną reikalavimams ir nustatomas plaukiojimo rajonas.

2. Burinių jachtų techninę apžiūrą šio kodekso 16² straipsnyje nustatyta tvarka atlieka Transporto saugos administracijos atestuoti juridiniai asmenys, kitos organizacijos ir jų padaliniai susisiekiimo ministro nustatyta tvarka. **Techninių laivų, pastatytų kaip pramoginiai laivai, taip pat pramoginių ir asmeninių laivų, kurie bus eksploatuojami vidaus vandenu plaukiojimo rajone nekomerciniais tikslais, techninė apžiūra neatliekama. Vidaus vandenu transporto priemonių, eksploatuojamų tik užsienio šalyse, techninė apžiūra atliekama tokios vidaus vandenu transporto priemonės savininko prašymu.**

3. Vidaus vandenu transporto priemonės savininkas užtikrina, kad vidaus vandenu transporto priemonė eksploatacijos metu atitiktų techninius ir aprūpinimo įranga pagal plaukiojimo rajoną reikalavimus ir, jeigu techninė apžiūra privaloma, vidaus vandenu transporto priemonėje būtų techninės apžiūros atlikimą patvirtinantys dokumentai.

4. **Vidaus vandenu laivų registre įregistruoto pramoginio ar asmeninio laivo, kuris eksploatuojamas Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės keliuose, ne vidaus vandenu plaukiojimo rajone arba komerciniais tikslais, techninė apžiūra pirmą kartą atliekama prieš pradėdant jį eksploatuoti ir galioja trejus metus, jeigu nuo pastatymo nepraėjo vieni metai, arba dvejus metus, jeigu nuo pastatymo praėjo vieni metai ir daugiau. Kitos techninės apžiūros atliekamos kas dvejus metus.**

5. Vidaus vandenu laivų registre įregistruoto vidaus vandenu laivo, žvejybos laivo, plūduriuojančio įrenginio ar plūduriuojančios priemonės techninė apžiūra pirmą kartą atliekama prieš pradėdant juos eksploatuoti. Pirmosios techninės apžiūros metu vidaus vandenu laivo, žvejybos laivo, plūduriuojančio įrenginio ar plūduriuojančios priemonės savininkui išduodamas vidaus vandenu transporto priemonės tinkamumo plaukinti liudijimas, kuris galioja dešimt metų. Vidaus vandenu laivo, žvejybos laivo, plūduriuojančio įrenginio ar plūduriuojančios priemonės tinkamumo plaukinti liudijimo galiojimas yra patvirtinamas kiekvienos techninės apžiūros metu, kuri atliekama ne rečiau kaip vieną kartą per metus, ir išduodamas tai patvirtinantis dokumentas.

6. Siekiant įvertinti vidaus vandenu laivo, žvejybos laivo, plūduriuojančio įrenginio, plūduriuojančios priemonės, nuo kurių pastatymo praėjo daugiau kaip vieni metai, korpuso povandeninės dalies apkalos nusidėvėjimo lygį, iriamojo vairavimo sistemų techninę būklę, už borto esančios armatūros

hermetiškumą, matavimo prietaisų daviklių, antikorozinės dangos būklę, techninė apžiūra atliekama vidaus vandenų transporto priemonę iškėlus į doka, slipą arba kitokiu būdu ant kranto arba vandenyje pasitelkus narus. Kitas korpuso povandeninės dalies vertinimas atliekamas techninės apžiūros metu ne rečiau kaip kas penkeri metai nuo paskutinio korpuso povandeninės dalies vertinimo šioje dalyje nurodytomis sąlygomis. Korpuso povandeninės dalies vertinimas neatliekamas, jeigu:

1) pateikiami vidaus vandenų transporto priemonei Europos Sąjungos valstybės narės, kitos Europos ekonominės erdvės valstybės arba šalies, su kuria sudaryta tarptautinė sutartis vidaus vandenų transporto srityje, kompetentingos institucijos, atsakingos už techninių patikrinimų atlikimą, išduoti dokumentai, kuriais patvirtinama, kad vidaus vandenų transporto priemonės korpuso povandeninė dalis buvo apžiūreta, atitinka tos šalies techninius reikalavimus ir nuo šios apžiūros nepraėjo penkeri metai;

2) pateikiami su Transporto saugos administracija sutartis sudariusios laivų klasifikavimo bendrovės išduoti dokumentai, kuriais patvirtinama, kad vidaus vandenų transporto priemonės korpuso povandeninė dalis buvo patikrinta, atitinka techninius reikalavimus ir nuo šio patikrinimo nepraėjo penkeri metai.

7. Techninė apžiūra laikoma negaliojančia:

1) pakeitus vidaus vandenų transporto priemonės paskirtį ir (ar) pertvarkius vidaus vandenų transporto priemonę, jeigu tokio pertvarkymo metu pakeičiami vidaus vandenų transporto priemonės matmenys, didžiausias leistinas vežti vidaus vandenų transporto priemone keleivių skaičius ar krovinio kiekis, modernizuojama laive esanti techninė įranga, sistemos ar priemonės, pakeičiamas variklis arba atliekami variklio modernizavimo darbai;

2) vidaus vandenų transporto priemonę eksploatuojant plaukiojimo rajone, kuriame ji neturi teisės būti eksploatuojama;

3) šio straipsnio 8 dalyje nustatytais pagrindais panaikinus techninės apžiūros galiojimą;

4) kai vidaus vandenų transporto priemonė išregistruojama;

5) kai Transporto saugos administracijai vykdant veiklos kontrolę paaiškėja, kad pateikti vidaus vandenų transporto priemonės dokumentai buvo suklastoti arba juose pateikta informacija yra neteisinga;

6) kai iš Europos Sąjungos valstybės narės ar kitos Europos ekonominės erdvės valstybės, kurioje laivas eksploatuojamas, kompetentingos institucijos gautas oficialus pranešimas apie saugiai laivybai netinkamą vidaus vandenų transporto priemonės techninę būklę.

8. Dokumentu, kuriuo patvirtinama, kad vidaus vandenų transporto priemonė įregistruota Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registre, paėmimo ir techninės apžiūros, jeigu ji yra privaloma, galiojimo panaikinimo ir uždraudimo eksploatuoti vidaus vandenų transporto priemonę pagrindai:

1) pažeistas ar apgadintas vidaus vandenų transporto priemonės korpusas ir dėl to kyla jos užtvindymo pavojus;

2) neveikia (netinkamai veikia) vairavimo mechanizmas;

3) prateka ar prasiskverbia degalai, eksploatacinės medžiagos ar kiti skysčiai, teršiantys ar galintys užteršti aplinką;

4) vidaus vandenų transporto priemonėje naudojamas variklis, kurio galingumas viršija gamintojo nustatytas didžiausias šiai vidaus vandenų transporto priemonei leistinas reikšmes;

5) įvykus vidaus vandenų transporto priemonės avarijai;

6) nustatytas vienas (ar daugiau) esminis, turintis tiesioginę įtaką vidaus vandenų transporto priemonės valdymui ir (ar) saugiam plaukiojimui, vidaus vandenų transporto priemonės techninių reikalavimų neatitikimas.

9. Techninis patikrinimas atliekamas ne trumpesnių kaip 20 metrų ilgio vidaus vandenų transporto priemonių arba tų vidaus vandenų transporto priemonių, kurių ilgio, pločio ir grimzlės matmenų sandauga yra 100 ar daugiau kubinių metrų, taip pat vidaus vandenų transporto priemonių, skirtų keleiviams vežti, plūduriuojančių įrenginių, plūduriuojančių priemonių arba kitų plūduriuojančių mechanizmų ir vidaus vandenų transporto priemonių, specialiai pastatytų vilkimo ar stūmimo darbams atlikti, kuriuos siekiama eksploatuoti ar kurie yra eksploatuojami kitų Europos Sąjungos valstybių narių vidaus vandenų keliuose (toliau – techninis patikrinimas). Techninio patikrinimo metu tikrinama šioje dalyje nurodytų vidaus vandenų transporto priemonių atitiktis Europos standarte, kuriuo nustatomi techniniai reikalavimai vidaus vandenų laivams (ES-TRIN), nustatytiems techniniams reikalavimams.

10. Techninius patikrinimus atlieka ir techninių patikrinimų liudijimus išduoda susisiekimo ministro sudaryta Techninio patikrinimo komisija arba pagal susisiekimo ministro nustatytus reikalavimus pripažinta laivų klasifikavimo bendrovė.

11. Transporto saugos administracija, remdamasi laivų klasifikavimo bendrovės atlikto techninio patikrinimo liudijimu, išduoda šio straipsnio 9 dalyje nurodytoms vidaus vandenų transporto priemonėms, taip pat kitoms vidaus vandenų transporto priemonėms, kurios atitinka Europos standarte, kuriuo nustatomi techniniai reikalavimai vidaus vandenų laivams (ES-TRIN), nustatytus techninius reikalavimus, Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatą arba laikinąjį Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatą. Šių dokumentų originalai turi būti šioje dalyje nurodytose vidaus vandenų transporto priemonėse jas eksploatuojant. Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatai ir laikinieji Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatai išduodami, pratęsiami, atnaujinami, pakeičiami ir panaikinami susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

12. Vidaus vandenų laivams, skirtiems keleiviams vežti, motoriniams vidaus vandenų laivams, kurie gali plaukti didesniu kaip 40 km/h greičiu (toliau – greitaeigiai laivai), išduodamas Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatas galioja penkerius metus, visoms kitoms šio straipsnio 11 dalyje nurodytoms vidaus vandenų transporto priemonėms – dešimt metų.

13. Laikinas Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatas išduodamas šio straipsnio 11 dalyje nurodytoms vidaus vandenų transporto priemonėms:

1) kuriomis Transporto saugos administracijos leidimu ketinama plaukti į tam tikrą vietą siekiant gauti Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatą;

2) kurių Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatas buvo prarastas, sugadintas (praradimo atveju Transporto saugos administracijai pateikiama laisvos formos sertifikato praradimo deklaracija, sugadinimo atveju Transporto saugos administracijai grąžinamas sugadintas sertifikatas, o išduotame naujame sertifikate nurodoma, kad tai dublikatas) arba laikinai panaikintas;

3) kurių Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatas yra rengiamas po sėkmingo patikrinimo;

4) kurių periodinis techninis patikrinimas neatliktas ir kurios atitinka ne visas Europos standarte, kuriuo nustatomi techniniai reikalavimai vidaus vandenų laivams (ES-TRIN), nustatytas sąlygas Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatui gauti, jeigu Transporto saugos administracija įsitikina, kad tokia vidaus vandenų transporto priemonė galės saugiai plaukioti;

5) kurios buvo taip sugadintos, kad nebeatitinka Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatui gauti nustatytų reikalavimų, tačiau Transporto saugos administracija įsitikina, kad tokia vidaus vandenų transporto priemonė galės saugiai plaukioti;

6) plūduriuojantiems įrenginiams ir plūduriuojančioms priemonėms arba kitiems plūduriuojantiems mechanizms tais atvejais, kai Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatas yra būtinas specialiosioms transporto operacijoms atlikti;

7) kuriose yra naudojamos naujos technologijos, nereglamentuojamos teisės aktuose.

14. Laikinajame Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikate nurodomos *ad hoc* sąlygos, kurias Transporto saugos administracija laiko būtinomis. Laikinas Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatas šio straipsnio 13 dalies 1, 4, 5 ir 6 punktuose nurodytais atvejais galioja vieną konkretų reisą (kuris turi būti atliktas ne ilgiau kaip per vieną mėnesį), šio straipsnio 13 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytais atvejais galioja ne ilgiau kaip 2 mėnesius, šio straipsnio 13 dalies 7 punkte nurodytais atvejais galioja 6 mėnesius (galiojimo terminas gali būti pratęstas neribotą kartų skaičių, kol bus priimtas techninius reikalavimus nustatantis teisės aktas).

15. Vidaus vandenų transporto priemonės savininkas (arba jo įgaliotas asmuo), norintis gauti ar atnaujinti Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatą, gauti laikinąjį Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatą, pakeisti galiojantį prarastą ar sugadintą Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatą dublikatu, Transporto saugos administracijai pateikia laisvos formos prašymą, vidaus vandenų transporto priemonės registracijos dokumentą ir laivų klasifikavimo bendrovės išduotą techninio patikrinimo liudijimą.

16. Transporto saugos administracija, gavusi šio straipsnio 15 dalyje nurodytus dokumentus ir nustačiusi, kad pateikti ne visi šio straipsnio 15 dalyje nurodyti dokumentai, susisiekimo ministro nustatyta tvarka apie tai praneša vidaus vandenų transporto priemonės savininkui (arba kitam asmeniui, paskirtam atstovu) ir paprašo pateikti trūkstamus dokumentus.

17. Transporto saugos administracija įvertina visus šio straipsnio 15 dalyje nurodytus dokumentus ir per 8 darbo dienas nuo dokumentų gavimo dienos priima sprendimą išduoti ar atnaujinti, jeigu pasibaigęs galiojimo laikas, Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatą, laikinąjį Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatą arba neišduoti Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikato, laikinojo

Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikato (ar šioje dalyje nurodytų dokumentų dublikatų) ir apie tai praneša vidaus vandenų transporto priemonės savininkui (arba jo įgaliotam asmeniui) bei pateikia priimto sprendimo kopiją.

18. Transporto saugos administracija, nustačiusi, kad šio straipsnio 15 dalyje nustatyta tvarka pateiktame laivų klasifikavimo bendrovės išduotame techninio patikrinimo liudijime nurodyta informacija neatitinka Europos standarte, kuriuo nustatomi techniniai reikalavimai vidaus vandenų laivams (ES-TRIN), numatytų techninių reikalavimų, atsisako išduoti ar atnaujinti Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatą, laikinąjį Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatą, apie tai susisiekimo ministro nustatyta tvarka praneša vidaus vandenų transporto priemonės savininkui (arba jo įgaliotam asmeniui), nurodo sprendimą atsisakyti išduoti prašomą dokumentą ar dokumentus pagrindžiančias priežastis ir sprendimo apskundimo tvarką ir terminus.

19. Transporto saugos administracija, išdavusi ar atnaujinusi Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikatą, panaikina galiojantį sertifikatą, jeigu vidaus vandenų transporto priemonė nebeatitinka sertifikate nurodytų techninių reikalavimų, arba vidaus vandenų transporto priemonės savininko (arba jo įgalioto asmens) prašymu ir apie tai praneša šios vidaus vandenų transporto priemonės savininkui (arba jo įgaliotam asmeniui).

20. Jeigu nėra Europos Sąjungos ir trečiosios šalies susitarimo dėl vidaus vandenų laivybos sertifikatų abipusio pripažinimo, Lietuvos Respublikos teritorijoje plaukiojančios trečiosios šalies vidaus vandenų transporto priemonės vidaus vandenų laivybos sertifikatai pripažįstami vadovaujantis Lietuvos Respublikos su šia trečiąja šalimi sudarytais dvišaliais tarptautiniais susitarimais.

21. Jeigu šio straipsnio 11 dalyje nurodytos vidaus vandenų transporto priemonės yra eksploatuojamos tik Lietuvos Respublikos vidaus vandenų keliuose, kurie yra nesujungti su kitų Europos Sąjungos valstybių narių vidaus vandenų keliais, joms neprivaloma turėti Europos Sąjungos vidaus vandenų laivybos sertifikato. Tinkamas saugos lygis užtikrinamas atliekant vidaus vandenų transporto priemonių technines apžiūras ir jų atitiktį techniniams reikalavimams patvirtinant vidaus vandenų transporto priemonės tinkamumo plaukinti liudijimu.

16² straipsnis. Burinių jachtų technines apžiūras atliekančių juridinių asmenų, kitų organizacijų ir jų padalinių atestavimas

1. Juridiniai asmenys, kitos organizacijos ir jų padaliniai, siekiantys atlikti burinių jachtų technines apžiūras (toliau šiame straipsnyje – asmenys), kreipiasi į Transporto saugos administraciją ir pateikia laisvos formos prašymą ir duomenis apie:

1) asmens turimus specialistus ir nuosavybės, nuomos, panaudos ar kitu teisėtu pagrindu valdomas patalpas ir įrangą, kurios atitinka susisiekimo ministro nustatytus reikalavimus ir kurių reikia burinių jachtų techninei apžiūrai atlikti;

2) asmens patvirtintą su Transporto saugos administracija suderintą burinių jachtų techninių apžiūrų atlikimo organizavimo tvarkos aprašą, parengtą susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

2. Asmenų atestacijos galioja neribotą laiką. Atestuoti asmenys turi užtikrinti atitiktį šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems reikalavimams visą techninės apžiūros vykdymo laikotarpį.

3. Asmenys atestuojami arba motyvuotai atsisakoma tai padaryti per 15 darbo dienų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų duomenų pateikimo dienos.

4. Transporto saugos administracija susisiekimo ministro nustatyta tvarka patikrina šio straipsnio 1 dalyje nurodytus duomenis ir nustačiusi, kad asmenų pateiktuose duomenyse yra netikslumų, prašo asmens susisiekimo ministro nustatyta tvarka juos patikslinti ir pateikti reikiamus duomenis. Transporto saugos administracija, patikrinusi asmens pateiktus patikslintus duomenis ir nenustačiusi neatitikimų šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems reikalavimams, susisiekimo ministro nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų pirminių duomenų gavimo dienos įrašo asmenis į Atestuotų asmenų sąrašą, kuris skelbiamas Transporto saugos administracijos interneto svetainėje. Transporto saugos administracija į Atestuotų asmenų sąrašą įrašo šiuos duomenis: atestuoto asmens pavadinimą, kodą, kontaktinius duomenis (bendrąjį telefono numerį, fakso numerį, adresą), įrašo numerį ir įrašymo į šį sąrašą datą. Jeigu duomenys nepatikslinami arba patikslinami netinkamai (gauti duomenys neatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų), Transporto saugos administracija motyvuotai atsisako atestuoti asmenis.

5. Asmenų priežiūrą, atlikdama planinius (kas vienus metus) ir neplaninius (gavus skundą ar turint pagrįstų duomenų apie asmenų atliekamus pažeidimus) patikrinimus, vykdo Transporto saugos

administracija. Vykdamt asmenų priežiūrą yra tikrinama atestuotų asmenų atitiktis šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems reikalavimams.

6. Transporto saugos administracija, nustačiusi, kad atestuoti asmenys neatitinka šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytų reikalavimų arba kad atestuoti asmenys burinių jachtų technines apžiūras atlieka nesilaikydami burinių jachtų techninių apžiūrų atlikimo organizavimo tvarkos apraše nurodytų reikalavimų, susisiekimo ministro nustatyta tvarka sustabdo asmenų atestacijos galiojimą 3 mėnesiams ir apie tai praneša šiems asmenims. Jeigu asmuo per šioje dalyje nustatytą atestacijos sustabdymo laikotarpį pašalina šioje dalyje nustatytus trūkumus ir apie tai praneša Transporto saugos administracijai, Transporto saugos administracija susisiekimo ministro nustatyta tvarka įsitikina, ar nustatyti trūkumai pašalinti tinkamai, ir panaikina asmens atestacijos sustabdymą.

7. Jeigu asmuo per šio straipsnio 6 dalyje nustatytą atestacijos sustabdymo laikotarpį nepašalina nustatytų trūkumų ir nepraneša apie trūkumų pašalinimą Transporto saugos administracijai, Transporto saugos administracija susisiekimo ministro nustatyta tvarka panaikina asmens atestacijos galiojimą ir apie tai praneša asmeniui raštu.

8. Informacija apie asmenų statusą, tai yra ar asmenys yra atestuoti, ar jų atestacijos sustabdytos, ar jų atestacijų sustabdymai panaikinti ir ar jų atestacijos panaikintos, yra skelbiama Transporto saugos administracijos interneto svetainėje.

18 straipsnis. Vidaus vandenų transporto specialistai ir motorinių pramoginių laivų laivavedžiai

1. Vidaus vandenų transporto specialistai – specialų pasirengimą darbui vidaus vandenų laivuose, žvejybos laivuose ir plūduriuojančiuose įrenginiuose bei atitinkamus kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus turintys įgulų nariai.

2. Motorinių pramoginių laivų laivavedžiai – motorinių pramoginių laivų ir kitų motorinių plaukiojimo priemonių vairuotojai, turintys motorinio pramoginio laivo laivavedžio kvalifikacijos liudijimą ar motorinio pramoginio laivo laivavedžio tarptautinį kvalifikacijos liudijimą. **Motorinių pramoginių laivų laivavedžiais, kuriems netaikomas reikalavimas turėti motorinio pramoginio laivo laivavedžio kvalifikacijos liudijimą ar motorinio pramoginio laivo laivavedžio tarptautinį kvalifikacijos liudijimą, taip pat yra laikomi šie asmenys: 1) vyresni negu 18 metų motorinių pramoginių laivų, kurių variklio galia yra ne didesnė kaip 19 kW (25 AG) ir kurie plaukioja vidaus vandenų plaukiojimo rajone, išskyrus Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją, bei plukdo iki 12 asmenų, laivavedžiai;**

2) vadovaujantys vidaus vandenų transporto specialistai, turintys teisę valdyti vidaus vandenų laivus ir turintys galiojančius dokumentus, kuriais patvirtinama įgyta vidaus vandenų transporto specialisto kvalifikacija ir teisė eiti atitinkamas pareigas laive, valdantys motorinius pramoginius laivus ir kitas motorines plaukiojimo priemones vidaus vandenų plaukiojimo rajone ir pakrančių plaukiojimo rajone;

3) asmenys, turintys budinčiojo kapitono padėjėjo, vyresniojo kapitono padėjėjo ir kapitono jūrinio laipsnio diplomus, valdantys motorinius pramoginius laivus ir kitas motorines plaukiojimo priemones vidaus vandenų plaukiojimo rajone ir pakrančių plaukiojimo rajone;

4) Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos arba paplūdimio administratoriaus nurodymu skęstančiųjų gelbėjimo darbus vykdamtys juridinių asmenų darbuotojai (toliau šiame straipsnyje – darbuotojai), valdantys motorinius pramoginius laivus ir kitas motorines plaukiojimo priemones vidaus vandenų plaukiojimo rajone ir pakrančių plaukiojimo rajone jų darbo laiku skęstančiųjų gelbėjimo funkcijai, numatytai jų pareigybės aprašyme (nuostatuose) ir (ar) darbo sutartyje, atlikti darbdavio suteiktomis darbo priemonėmis. Darbdavys privalo užtikrinti, kad darbuotojai yra išmokyti saugiai valdyti motorinius pramoginius laivus ar kitas motorines plaukiojimo priemones.

21 straipsnis. Kapitono veiksmai, kilus pavojui laivui, žmonėms ir gamtai

1. Jeigu kyla pavojus laivo saugumui, kapitonas (škiperis) nedelsdamas turi imtis visų priemonių pavojui pašalinti ir atlikti visus reikalingus veiksmus.

2. Jeigu laivui gresia neišvengiama žūtis, kapitonas privalo imtis būtinų priemonių, kad keleiviai, o po to ir įgula saugiai apleistų laivą. Kapitonas laivą palieka paskutinis. Palikdamas laivą, kapitonas turi pasiimti laivo dokumentus.

3. Gavęs nelaimės signalą arba vidaus vandenų kelyje aptikęs pavojų žmogų ar laivą, kapitonas privalo suteikti žmonėms pagalbą, jeigu tai nesudaro rimto pavojaus jo laivui, keleiviams ir įgulai.

4. Įvykus avarijai ir užteršus aplinką, laivo kapitonas (škiperis) privalo imtis priemonių teršalams lokalizuoti ir neigiamoms pasekmėms likviduoti.

22 straipsnis. Atlyginimas už pagalbą suteikimą

1. Už pagalbą suteikimą pavojuje atsidūrusiam laivui, jeigu visiškai ar iš dalies buvo išgelbėtas laivas, krovinyms ar kitas jame buvęs turtas, laivo valdytojas turi sumokėti atlyginimą.

2. Pagalba pavojuje atsidūrusiam laivui, jo kroviniui teikiama, tik jei yra kapitonų susitarimas dėl pagalbą. Už pagalbą suteikimą priklausančio atlyginimo dydis nustatomas šiame susitarime.

3. Išgelbėti žmonės neprivalo mokėti už savo išgelbėjimą.

4. Asmenys, gelbėję žmones, turi teisę į dalį atlyginimo už turto gelbėjimą kartu su gelbėjusiais turta žmonėmis.

24 straipsnis. Plaukiojimo vaga (farvateris)

1. Plaukiojimo vaga (farvateris) – vidaus vandenų kelio juosta, tinkanti plaukioti tam tikrų matmenų laivams.

2. Plaukiojimo vaga (farvateris) turi būti pažymėta navigacijos ženklais arba nurodyta locmano žemėlapiuose.

24¹ straipsnis. Vidaus vandenų transporto priemonių plaukiojimo rajonai

1. Nustatomi šie vidaus vandenų transporto priemonių plaukiojimo rajonai:

1) vidaus vandenų plaukiojimo rajonas, kuris apima vidaus vandenį ir Kuršių marias iki Klaipėdos valstybinio jūrų uosto vartų;

2) pakrančių plaukiojimo rajonas, kuris apima teritorinę jūrą;

3) jūrinis plaukiojimo rajonas, kuris apima jūros vandenį, esančius už teritorinės jūros ribų.

2. Susisiekimo ministras ar jo įgaliota institucija nustato vidaus vandenų transporto priemonių aprūpinimo įrangą pagal plaukiojimo rajonus reikalavimus.

26 straipsnis. Valstybinė saugios laivybos Lietuvos Respublikos vidaus vandenyse kontrolė

1. Valstybinę saugios laivybos Lietuvos Respublikos vidaus vandenyse kontrolę atlieka Lietuvos transporto saugos administracija.

2. Lietuvos transporto saugos administracijos pareigūnai, įtarę, kad vidaus vandenų transporto priemonę vairuojantis asmuo yra neblaivus arba apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, turi nušalinti jį nuo vidaus vandenų transporto priemonės vairavimo, specialiosiomis techninėmis priemonėmis jį patikrinti arba Vyriausybės nustatyta tvarka siųsti neblaivumui (girtumui) arba apsvaigimui nuo psichiką veikiančių medžiagų nustatyti.

Uniformuoto Inspekcijos pareigūno reikalavimas sustabdyti vidaus vandenų transporto priemonę išreiškiamas: Duodant signalą balta vėliavėle arba per garsiakalbį.

12.1. Plaukiojimo rajonai

Visi laivai yra suprojektuoti ir pastatyti taip, kad atitiktų stabilumo, plūdrumo ir kitus esminius reikalavimus pagal laivų projektavimo kategorijas (A, B, C ir D):

A. Okeaninis laivas – laivas, suprojektuotas ilgomis kelionėms, kurių metu vėjo stiprumas gali būti daugiau kaip 8 balai (pagal Beauforto skalę), o kontrolinis bangų aukštis – 4 m ir daugiau, išskyrus anomalias sąlygas, taip pat daugiausia nepriklausomi nuo išorinių sąlygų laivai.

B. Atviros jūros laivas – laivas, skirtas kelionėms atviroje jūroje, kuriam gali būti taikomi tokie apribojimai: vėjo stiprumas – ne didesnis kaip 8 balai ir ne aukštesnės kaip 4 m bangos.

C. Pakrantės laivas – laivas, skirtas kelionėms pakrantės vandenyse, didelėse įlankose, žiotyse, ežeruose ir upėse, kuriam gali būti taikomi tokie apribojimai: vėjo stiprumas – ne didesnis kaip 6 balai ir ne aukštesnės kaip 2 m bangos.

D. Uždarų vandenų laivas – laivas, suprojektuotas kelionėms uždaruose pakrančių vandenyse, mažose įlankose, mažuose ežeruose, upėse ir kanaluose, kur vėjo stiprumas gali būti iki 4 balų (imtinai), o kontrolinis bangų aukštis – iki 0,3 m (imtinai), kartais pakylantis iki 0,5 m, kai šias bangas sukelia, pavyzdžiui, pro šalį praplaukiantys laivai.

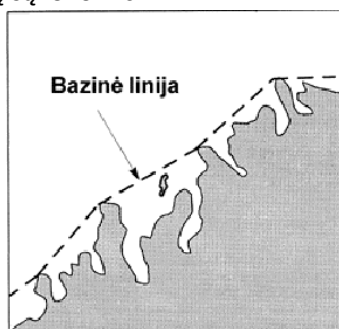
Laivams atlikus techninę apžiūrą, atsižvelgiant į jų projektavimo kategoriją bei komplektavimą radijo navigacine, priešgaisrine, gelbėjimosi įranga ir kt., suteikiama teisė plaukioti atitinkamuose plaukiojimo rajonuose:

- **Vidaus vandenų plaukiojimo rajone - upėse, ežeruose ir Kuršių mariose iki Klaipėdos valstybinio jūrų uosto vartų.**
- **Pakrančių plaukiojimo rajone - 12 jūrmylių nuo kranto pločio jūros vandenų juostoje. Rajonas, kuris apima Lietuvos Respublikos teritorinę jūrą.**
- **Jūrinio plaukiojimo rajone - plaukiojimo rajone, prasidedančiame už pakrančių plaukiojimo rajono ribų.**

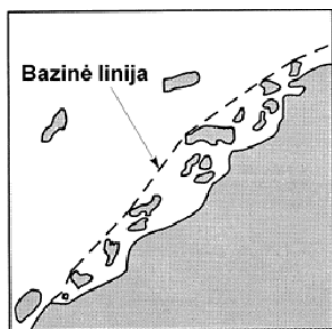
Laivo plaukiojimo rajonas nurodomas techninės apžiūros akte.

Valstybės teritorija ir jos įstatymų galiojimas nesibaigia su jūros kranto linija. Valstybės teritorija tęsiasi 12 jūrmylių nuo kranto, o tiksliau – nuo bazinės linijos, kuri yra kranto kreivumą išlyginanti linija, nubrėžta žemėlapyje valstybių vadovų susitarimu. **Vidaus vandenys prasideda nuo bazinės linijos į kranto pusę, tačiau daugelyje šalių tarp teritorinės jūros ir vidaus vandenų būna vandenys, priskiriami arba uostui, arba vidiniams jūros vandenims (nuo bazinės linijos link sausumos). Vandenys, esantys į sausumos pusę nuo teritorinės jūros bazinės linijos, yra: Valstybės vidaus vandenų dalis.**

Lietuvoje kvalifikaciniai liudijimai skirstomi į nacionalinius ir tarptautinius. Tai štai, nacionaliniai liudijimai suteikia teisę plaukioti vidaus vandenyse ir Lietuvos pakrančių vandenyse. Tarptautiniai liudijimai suteikia teisę plaukioti visuose vandenyse. O terminas pakrančių vandenys Šengeno erdvėje nesibaigia valstybine siena. Pakrančių vandenys, mūsų šalies atveju, tai 12 jūrmylių pločio juosta, kuri tęsiasi į šiaurę palei Latvijos, o toliau ir Estijos krantus. Tačiau yra specialūs reikalavimai laivams, plaukiojantiems kitų valstybių pakrančių vandenyse. Pakrančių vandenys turi skirtingą teisinį statusą. Kitais žodžiais tariant, yra skirtingos veiklos, leidžiamos arba draudžiamos įvairiuose pakrančių vandenyse. Pradžiai susipažinkime su pakrančių vandenų sąvokomis.

Bazinė linija – tai vidaus vandenys nuo teritorinės jūros skirianti linija. Ji brėžiama per labiausiai į jūrą išsikišusius kranto linijos taškus. Uostų molų galai prilyginami kranto išsikišimams. Nuo šios bazinės linijos skaičiuojamas teritorinės jūros plotis, kuris lygus 12 jūrmylių.

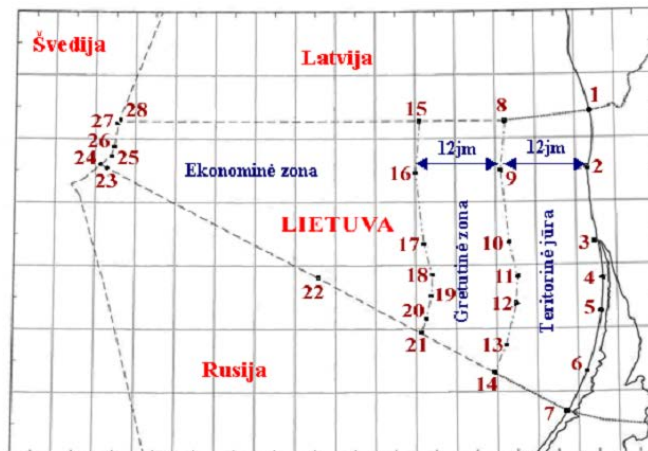
Tais atvejais, kai valstybės pakrantėje yra daug salų (pavyzdžiui, Švedijos karalystėje), bazinė linija brėžiama per toliausiai į jūrą atsikišusių salų kranto taškus. Pavienės salos (pavyzdžiui, Danijos Bornholmas arba Švedijos Gotlandas) turi savo bazines linijas ir nelaikomos archipelago salomis. Nė vienas iš mūsų neturi teisės brėžti pakrančių bazinių linijų. Ši teisė suteikta valstybių vyriausybėms.

Įlanka – didesnis nei vidutinis kranto linijos kreivumas. Įlanka laikomas toks kranto kreivumas, kai jos vandens plotas yra didesnis, nei nubrėžtas žiočių diametro pusės apskritimo plotas. Taigi, kranto kreivumas, pažymėtas iliustracijoje raidėmis a) ir c) nelaikomas įlanka. Įlanka laikomas kranto kreivumas, pažymėtas raide b), nes jo vandens plotas yra didesnis už žiočių diametro pusės apskritimo plotą.

Bazinės linijos brėžimo per įlankas principas yra toks: įlanka, kurios žiotys (atstumas tarp vieno įlankos kyšulio ir kito) siauresnės nei 24 jūrmylės, neturi įtakos bazinei linijai. Jei įlankos žiotys platesnės nei 24 jūrmylės, bazinė linija įgauna įlinkimą link sausumos iki 24 jūrmylių įlankos pločio ribos.

Vidaus vandens keliai – laivybai tinkamos upės, ežerai ir marios, kuriuose yra navigaciniai ženklai, arba vandens keliai, pažymėti locmaniniame žemėlapyje.

Teritorinė jūra – 12 jūrmylių pločio jūros juosta, priklausanti valstybės teritorijai.

Teritorinėje jūroje galioja valstybės įstatymai, o laivyba vykdoma vadovaujantis IMO Tarptautinėmis laivybos taisyklėmis COLREGS-72.

Gretutinė zona – 24 jūrmylių pločio jūros akvatorijos juosta, kuri prasideda nuo bazinės linijos. Vadinasi, gretutinė zona baigiasi 24 jūrmylių atstumu nuo bazinės linijos. Gretutinės zonos paskirtis – muitinės, mokesčių, sanitarijos ir kitų pažeidimų prevencija, persekiojimas karštais pėdsakais.

Ekonominė zona – tarptautiniais susitarimais valstybei priklausanti kontinentinio šelfo dalis, kurioje valstybė turi išskirtinę teisę išnaudoti visus gamtinius išteklius (gyvuosius ir negyvuosius). Ekonominė zona būna daugiausiai 200 jūrmylių pločio.

Kontinentinis šelfas – jūros dalis, kuri baigiasi ten, kur jūra tampa gilesnė nei 200 metrų. Joje valstybė gali turėti išskirtines gamtinių resursų eksploatavimo teises.

Taikus plaukimas – tranzitinis plaukimas valstybės teritoriniais vandenimis, nekertant bazinės linijos. Toks plaukimas nelaikomas sienos kirtimu, ir nėra reikalaujama pasienio bei muitinės patikra bei vizos.

Kabotažinis plaukiojimas – plaukiojimas teritorine jūra, nekertant jos ribų, t. y. nekertant valstybinės sienos.

Valstybinis vidaus vandenų laivų registras – registras, kuriame registruojami laivai.

Atviroji jūra. Joje negalioja jokios valstybės jurisdikcija. Ji skirta bendram, lygiam ir laisvam visų valstybių naudojimui. Atvirąją jūrą laikomi visi vandenys, nepriklausantys vidaus ir teritoriniams vandenims.

Uždaroji jūra – sausumos apsupta vandens teritorija, kurios krantai priklauso skirtingoms valstybėms. Jų režimas nesiskiria nuo atvirosios jūros režimo. Vandens teritorija, kurios krantai priklauso vienai valstybei (Baikalo ežeras), laikoma ežeru.

Archipelagų vandenys – tai vandenys, esantys tarp archipelago salų ir jūros dalyje prie archipelagų, kuriuose galioja taikaus plaukimo taisyklės. Archipelago valstybė gali nustatyti taikaus plaukimo koridorius. Laivai neturi nutolti daugiau kaip per 25 jūrmyles nuo tokio koridoriaus centrinės ašies.

Svarbiausieji sąsiauriai – tai sąsiauriai, jungiantys atviras jūras (Gibraltaro, Magelano, Zundo sąsiauris ir kt.) ir einantys per pakrantės valstybės teritorinius vandenis. Laivai gali laisvai plaukti sąsiauriais. Valstybinės vėliavas turi iškelti ir tamsioju paros metu. Sąsiaurių praplaukimo tvarką vienpusiškai nustato pakrantės valstybė. Kanaluose (Panamos, Sueco, Kylio) galima plaukti tik šviesiu paros metu ir reikia samdyti locmaną, tik Kylio kanale pramoginiai laivai gali plaukti be locmano.

Lietuvos Respublikos teritorinė jūra tai Lietuvos Respublikos pakrantės 12 jūrmylių pločio Baltijos jūros vandenų juosta, kuri yra sudėtinė Lietuvos Respublikos teritorijos dalis.

Vežti keleivius laivais Lietuvos Respublikos vidaus vandenimis turi teisę įmonės, įsteigtos Lietuvos Respublikoje ir turinčios licenciją verstis keleivių vežimu laivais vidaus vandenimis Lietuvos Respublikoje, taip pat įmonės, įsteigtos bet kurioje Europos Sąjungos ar Pasaulio prekybos organizacijos valstybėje narėje pagal šios valstybės narės įstatymus ir turinčios šios valstybės narės kompetentingų institucijų išduotą dokumentą, suteikiantį teisę vežti keleivius laivais vidaus vandenimis.

12.2. Laivų registracijos taisyklės vidaus vandenų registre

Pramoginių laivų registravimo taisyklės reglamentuoja pramoginių laivų, pakabinamų variklių ir prielaukų registraciją Lietuvos respublikos vidaus vandenų laivų registre (toliau tiesiog Registre). Šių daiktų savininkais gali būti tiek valstybė, tiek privatūs asmenys.

Taisyklių naujiena yra ta, kad privaloma registruoti asmeninius laivus (vandens motociklus). Papildomas apribojimas vandens motociklams – plaukti ne arčiau kaip per 500 metrų nuo paplūdimių.

Registrą tvarko Lietuvos saugios laivybos administracija (toliau – Administracija).

Už vidaus vandenų transporto priemonių, vidaus vandenų transporto priemonių pakabinamųjų variklių įregistravimą registre, išregistravimą iš registro, duomenų keitimą registre, techninę apžiūrą, atitinkamų dokumentų bei jų dublikatų išdavimą, vidaus vandenų transporto priemonių pertvarkymo, modernizavimo dokumentų, brėžinių ekspertizę ir tvirtinimą bei registro duomenų teikimą mokama Lietuvos Respublikos Vyriausybės apskaičiuoto dydžio rinkliava.

12.3. Registre registruojami:

- vidaus vandenų laivai;
- plaukiojantys vidaus vandenimis žvejybos laivai bei plaukiojantys jūra žvejybos laivai, kurių maksimalus ilgis, nurodytas laivo dokumentuose, mažesnis negu 24 metrai;
  - mažieji, pramoginiai ir asmeniniai laivai, išskyrus sportinius laivus, vandens dviračius, irklines valtis, kurių ilgis iki 6 metrų, burines jachtas, kurių korpusas trumpesnis kaip 6 metrai;

- plūduriuojantys įrenginiai (prilyginami vidaus vandenų laivams);
- plūduriuojančios priemonės, išskyrus irklinius turistinius plaustus, kurių keliamoji galia mažesnė kaip 500 kilogramų;
- Statomos vidaus vandenų transporto priemonės;
- vidaus vandenų transporto priemonių pakabinamieji varikliai (toliau – pakabinamieji varikliai).
- **Registre neregistruojami:**
- laivai, priklausantys pagrindiniam laivui kaip gelbėjimo priemonės arba techninis inventorių;
- irklinės ir guminės valtys bei vandens dviračiai, kurių keliamoji galia mažiau kaip 250 kilogramų.
- vidaus vandenų transporto priemonės, kurių savininkas yra užsienio pilietis, išskyrus nuolat gyvenančius Lietuvos Respublikoje užsienio piliečius ir asmenis be pilietybės (šiems asmenims priklausančios vidaus vandenų transporto priemonės registruojamos bendra tvarka, bet pateikiami šių asmenų tapatybę, jų buvimą Lietuvos Respublikoje ir laikiną gyvenamąją vietą patvirtinantys dokumentai)
- **VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ REGISTRAVIMO TVARKA**

Registruojami pramoginiai, asmeniniai laivai, vadovaujantis LR susisiekimo ministro 2004 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. 3-352 „Dėl Pramoginių laivų projektavimo, statybos, tiekimo rinkai ir atidavimo eksploatuoti techninio reglamento patvirtinimo“, privalo turėti **gamintojo lentelę (Builder’s plate), CE ženklą (CE mark), identifikavimo numerį (Craft identification number), instrukciją (Owner’s manual) bei atitikties deklaraciją (Declaration of conformity)**. Neturintys CE ženklo pramoginiai laivai registruojami, jei jie pateko į Europos Sąjungos rinką iki 1998 m. birželio 16 d., asmeniniai laivai - iki 2005 m. gruodžio 31 d. arba jeigu vidaus vandenų transporto priemonė pastatyta asmeniniam naudojimui ir jei penkerius metus po pastatymo nebus tiekiama Europos Sąjungos rinkai).

Dokumentai, kuriuos reikia pateikti norint įregistruoti vidaus vandenų transporto priemonę:

- Prašymas įregistruoti vidaus vandenų transporto priemonę.
- Nuosavybę įrodantis dokumentas (nuosavybės dokumentai).
- Dokumento, patvirtinančio vidaus vandenų transporto priemonės išregistravimą iš ankstesnio laivų registro, originalas (jeigu vidaus vandenų transporto priemonė anksčiau buvo registruota).
- Asmens tapatybę patvirtinančio dokumento originalas ir kopija.
- Vidaus vandenų transporto priemonės pirminės techninės apžiūros aktas.
- Patvirtinimas, kad sumokėta įmoka.

Dokumentai pateikiami:

- Asmeniškai (Jūrų departamento Laivybos paslaugų skyrius, 205 kab., J. Janonio g. 24, Klaipėda, Ingrida Mileikienė, Laivybos paslaugų skyriaus vyriausioji specialistė, 8 698 71605, mileikiene@ltsa.lrv.lt).
- Paštu – dokumentai siunčiami registruotu laišku Laivybos paslaugų skyriaus padaliniais Kaune (M. K. Čiurlionio g. 23, LT-44356) arba Klaipėdoje (J. Janonio g. 24, LT-92251).
- Elektroninėmis priemonėmis (tiesiogiai kreipiantis į Lietuvos transporto saugos administraciją ar Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą).

Gavus visus reikalingus dokumentus, pramoginiai ir asmeniniai laivai įregistruojami ir jų savininkui išduodamas įregistravimo dokumentas per 10 darbo dienų.

Įregistruojant vidaus vandenų transporto priemonę Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto priemonių registre, nuosavybės teisę į vidaus vandenų transporto priemonę patvirtinantys dokumentai užsienio valstybės kalba turi būti išversti į valstybinę kalbą (vertėjo parašas išverstame dokumente turi būti patvirtintas vertimo biuro antspaudu ar notaro)

Jei vidaus vandenų transporto priemonę įregistruoja, išregistruoja, atlieka techninę apžiūrą ne savininkas (valdytojas), turi būti: Pateikiamas įgaliojimas konkrečiam asmeniui su nurodytu konkrečiu savininko (valdytojo) pavedimu ir Fizinio asmens duotas įgaliojimas turi būti patvirtintas notaro.

12.4. MAŽŪJŲ, PRAMOGINIŲ IR ASMENINIŲ LAIVŲ ŽYMĖJIMAS

Prieš registro (identifikavimo) numerį rašomos raidės LT, o po jų – brūkšnelis ir registro suteiktas numeris.

Laivo savininkas, įregistravęs mažąjį, pramoginį ar asmeninį laivą, privalo užrašyti nenuplaunamais dažais registro (identifikavimo) numerį ant abiejų mažojo, pramoginio ar asmeninio laivo bortų vienoje eilutėje 1/4 korpuso atstumu nuo mažojo, pramoginio ar asmeninio laivo priekio.

Privalomi raidžių ir skaičių matmenys, užrašant mažojo, pramoginio ar asmeninio laivo registro (identifikavimo) numerį ant abiejų laivo bortų: raidžių ir skaičių aukštis - 150 mm, plotis - 80 mm; linijos storis - 15 - 20 mm.

Serijos raidė	Miestai ir rajonai
V	Vilniaus, Šalčininkų, Širvintų, Trakų miestai ir rajonai bei Elektrėnų miestas
K	Kauno, Kėdainių, Jonavos, Kaišiadorių, Prienų miestai ir rajonai bei Birštono miestas
KL	Klaipėdos, Kretingos, Plungės, Skuodo, Telšių miestai ir rajonai bei Palangos miestas
N	Šilutės, Šilalės, Tauragės miestai ir rajonai bei Neringos miestas
Š	Šiaulių, Joniškio, Kelmės, Radviliškio, Akmenės, Mažeikių miestai ir rajonai
P	Panevėžio, Pasvalio, Biržų, Kupiškio, Pakruojo miestai ir rajonai
I	Ignalinos, Švenčionių miestai ir rajonai bei Visagino miestas
U	Molėtų, Ukmergės, Anykščių miestai ir rajonai
Z	Utenos, Rokiškio, Zarasų miestai ir rajonai
A	Alytaus, Lazdijų, Varėnos miestai ir rajonai bei Druskininkų miestas
M	Šakių, Vilkaviškio, Jurbarko, Raseinių miestai ir rajonai bei Marijampolės ir Kalvarijos miestai

Techninės apžiūros atlikimo tvarka:

Valstybės rinkliavos dydžiai už pramoginių ir asmeninių savaeigių laivų techninę apžiūrą ir akto surašymą

Variklio galingumas	Valstybės rinkliava, Eur
Iki 22 kW (30 AG)	18
Nuo 23 iki 74 kW (31 iki 100 AG)	27
Nuo 75 iki 110 kW (100 AG iki 150 AG)	36
Daugiau kaip 110 kW (daugiau kaip 150 AG)	47

Mokant valstybės rinkliavą už Lietuvos transporto saugos administracijos teikiamas paslaugas mokėjimo pavedime arba kvite nurodomi šie rekvizitai:

Gavėjas	Valstybinė mokesčių inspekcija prie LR FM
Juridinio asmens kodas	188659752
Sąskaitos Nr.	Banko pavadinimas
LT78 7290 0000 0013 0151	AB „Citadele“ bankas
LT74 4010 0510 0132 4763	Luminor Bank AB
LT05 7044 0600 0788 7175	AB SEB bankas
LT32 7180 0000 0014 1038	AB Šiaulių bankas
LT74 7400 0000 0872 3870	Danske Bank A/S Lietuvos filialas
LT12 2140 0300 0268 0220	Luminor Bank AB

LT24 7300 0101 1239 4300	„Swedbank“, AB
LT42 7230 0000 0012 0025	UAB Medicinos bankas
Įmokos kodas	5770

Valstybės rinkliavą taip pat galima sumokėti įmokų surinkimo paslaugas teikiančiose įstaigose ir (ar) jų tarpininkų padaliniuose:

- AB Lietuvos pašto skyriuose;
- per UAB „Paysera LT“ interneto portalą www.paysera.lt;
- SOLLO, UAB, tarpininko MAXIMA LT, UAB, kasose;
- UAB „Elotus“;
- UAB „Mokėjimo terminalų sistemos“ mokėjimo savitarnos terminaluose FOXBOX;
- UAB „Perlo paslaugos“ terminaluose;
- per UAB „Viena sąskaita“ interneto portalą <https://vianasaskaita.lt/>;
- UAB „Mokėjimų paslaugos“ spaudos kioskuose.

Konsultacijos telefonas 861134516

Nustatytos laivo kategorijos (nurodoma laivo gamintojo lentelėje):

A kategorija: Okeaninis laivas – laivas, suprojektuotas ilgoms kelionėms, kurių metu vėjo stiprumas gali būti daugiau kaip 8 balai (pagal Beauforto skalę), o kontrolinis bangų aukštis – 4 m ir daugiau kaip 4 m, išskyrus anomalias sąlygas, taip pat daugiausia nepriklausomi nuo išorinių sąlygų laivai.

B kategorija: Atviros jūros laivas – laivas, skirtas kelionėms atviroje jūroje, kuriam gali būti taikomi tokie apribojimai: vėjo stiprumas – ne didesnis kaip 8 balai ir ne aukštesnės kaip 4 m bangos.

C kategorija: Pakrantės laivas – laivas, skirtas kelionėms pakrantės vandenyse, didelėse įlankose, žiotyse, ežeruose ir upėse, kuriam gali būti taikomi tokie apribojimai: vėjo stiprumas – ne didesnis kaip 6 balai ir ne aukštesnės kaip 2 m bangos.

D kategorija: Uždarų vandenų laivas – laivas, suprojektuotas kelionėms uždaruose pakrančių vandenyse, mažose įlankose, mažuose ežeruose, upėse ir kanaluose, kur vėjo stiprumas gali būti iki 4 balų (imtinai), o kontrolinis bangų aukštis – iki 0,3 m (imtinai), kartais pakylantis iki 0,5 m, kai šias bangas sukelia, pavyzdžiui, pro šalį praplaukiantys laivai.

Techninės apžiūros tikslas – vadovaujantis teisės aktų bei standartų reikalavimais, identifikuoti laivus, nustatyti jų techninę būklę, plaukiojimo sąlygas, kurioms esant laivas gali būti saugiai eksploatuojamas.

Techninė apžiūra atliekama pagal grafiką, paskelbtą Lietuvos transporto saugos administracijos interneto svetainėje (www.ltsa.lrv.lt), kuriame nurodoma techninės apžiūros atlikimo vieta, laikas ir kontaktinė informacija.

Pirminės laivų techninės apžiūros gali būti atliekamos ir kitose vietose, ne vandens telkiniuose.

Laivo techninė apžiūra atliekama savininkui (valdytojui) arba jo įgaliotam asmeniui užsiregistravus internetu arba telefonu. Asmuo apie pageidavimą atlikti laivo techninę apžiūrą privalo Administraciją informuoti likus ne mažiau kaip 2 darbo dienoms iki grafike nustatytos datos. Prašymus galima pateikti iš anksto Administracijos padaliniuose, el. paštu, paštu arba atvykus į techninę apžiūrą grafike nustatytu laiku ir vietoje. Į grafike nurodytas vietas nurodytu laiku vyksta tik tada, jei yra pageidaujančiųjų atlikti laivo techninę apžiūrą.

Techninės apžiūros atlikimo tvarka:

- **Laivų, nuo kurių pastatymo (pagaminimo) datos praėjo ne daugiau kaip 1 metai, pirmą kartą atlikta techninė apžiūra galioja trejus metus;**
- Laivų, nuo kurių pastatymo (pagaminimo) datos praėjo daugiau kaip 1 metai, techninė apžiūra atliekama ne rečiau kaip vieną kartą per dvejus metus;
- **Techninė apžiūra atliekama įvykus laivo avarijai ar incidentui (neeilinė);**
- **Techninė apžiūra atliekama modernizavus (pertvarkius) laivą, nekeičiant jo tipo ir paskirties (neeilinė);**
- **Techninė apžiūra atliekama po laivo remonto, rekonstrukcijos, kai keičiamas jo tipas, paskirtis ir pan. (neeilinė)**
- **Pakartotinė laivo techninė apžiūra, pašalinus pramoginio laivo techninės apžiūros akte nurodytus trūkumus, dėl kurių laivą eksploatuoti draudžiama, atliekama iš naujo, bendra nustatyta laivo techninės apžiūros tvarka.**
- **Neeilinė techninė pramoginio laivo techninė apžiūra turi būti atliekama: Norint pakeisti techninės apžiūros metu nustatytą ir suteiktą plaukiojimo rajoną (iš „vidaus vandenu“ į „pakrančių“ ar „jūrinį“ arba iš „pakrančių“ į „jūrinį“).**

Reikalavimai laivams, plaukiojantiems vidaus vandenyse (D plaukimo rajonas: marios, ežerai, upės):

1. gelbėjimosi liemenės nustatytam didžiausiam leidžiamam žmonių skaičiui;
2. gelbėjimo ratas su 30 m ilgio plūduriuojančiu gelbėjimo lynu. Ant gelbėjimo rato turi būti užrašytas laivo registro numeris (pripučiamuose laivuose – 30 m ilgio plūduriuojanti virvė su kilpa be gelbėjimo rato);
3. laivuose, kurių ilgis iki 6 m, bent vienas nešiojamasis miltelinis gesintuvas (kilnojamieji gesintuvai laivuose yra tikrinami atestuotose įmonėse kartą per metus). Laivuose, kurių ilgis daugiau kaip 6 m (kuriuose yra kajutės, variklių skyriai ir pan.), bent vienas nešiojamasis miltelinis gesintuvas, kurio užpildo svoris ne mažesnis kaip 2 kg ir standartinio išmatavimo priešgaisrinis audeklas;
4. atitinkamos masės inkaras;
5. nusausinimo sistemą (rankinis siurblys, semtuvas);
6. pirmosios pagalbos rinkinys;
7. trys švartavimo lynai (pirmojo lyno ilgis: ne mažesnis kaip laivo ilgis + 20 m, tačiau ne daugiau negu 100 m; antrojo lyno: 2/3 pirmojo lyno ilgio; trečiojo lyno: 1/3 pirmojo lyno ilgio). Trumpiausias lynas nebūtinai laivuose, kurių ilgis yra mažesnis negu 20 m.

Asmeniniuose laivuose (vandens motocikluose) privalo būti:

1. gelbėjimosi liemenės (priklausomai nuo sėdimų vietų skaičiaus);
2. vandens motociklo apsauginis raktas, skirtas plaukiant pritvirtinti prie rankos riešo arba gelbėjimosi liemenės.

Registruotos irklinės valtyys privalo turėti:

1. gelbėjimosi liemenės kiekvienam valtyje esančiam žmogui;
2. gelbėjimo ratą (išskyrus pripučiamas) su 30 m ilgio plūduriuojančiu gelbėjimo lynu.

Reikalavimai A, B ir C projektavimo kategorijų pramoginiams laivams, plaukiojantiems jūra (C plaukimo rajonas – pakrančių vandenys):

Pramoginiams laivams, kurių ilgis iki 6 m:

1. gelbėjimosi liemenės nustatytam didžiausiam leidžiamam žmonių skaičiui;
2. gelbėjimo ratas su 30 m ilgio plūduriuojančiu gelbėjimo lynu. Gelbėjimo ratas turi būti su pritvirtintu prie jo signaliniu plūduru, turinčiu savaime užsidegantį žiburį, veikiantį su baterija, kurio negali užgesinti vanduo. Signalinis plūduras prie gelbėjimo rato tvirtinamas su plūduriuojančiu 1,5 m ilgio lynu. Ant gelbėjimo rato turi būti užrašytas laivo registro numeris (Pripučiamuose laivuose – 30 m ilgio plūduriuojanti virvė su kilpa be gelbėjimo rato);
3. plaukiojantis ir atitinkamos masės inkaras, kuris išlaikytų laivą priekiu į bangą, dreifuojant ar užgesus varikliui;
4. magnetinis kompasas;
5. navigaciniai prietaisai (žiūronas, GPS ir pan.);
6. veikianti UTB radijo stotis ryšiui palaikyti 9 ir 16 jūriniais kanalais bei Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos leidimas naudoti šią laivo stotį;
7. ne mažiau kaip trys raudonos spalvos signalinės raketos arba trys raudonos spalvos falšvejeriai.
8. bent vienas nešiojamas miltelinis gesintuvas (kilnojantieji gesintuvai laivuose yra tikrinami atestuotose įmonėse kartą per metus);
9. nusausinimo sistema;
10. pirmosios pagalbos rinkinys;
11. trys švartavimo lynai (pirmojo lino ilgis: ne mažesnis negu laivo ilgis + 20 m, tačiau ne daugiau negu 100 m; antrojo lino: 2/3 pirmojo lino ilgio; trečiojo lino: 1/3 pirmojo lino ilgio). Trumpiausias lynas nebūtinai laivuose, kurių ilgis yra mažesnis negu 20 m.

Pramoginiams laivams, kurių ilgis daugiau kaip 6 m:

1. gelbėjimosi liemenės visiems laivo įgulos nariams bei kitiems laive esantiems asmenims;
2. ne mažiau kaip du gelbėjimo ratai su 30 m ilgio plūduriuojančiais gelbėjimo lynais. Vienas gelbėjimo ratas turi būti su pritvirtintu prie jo signaliniu plūduru, turinčiu savaime užsidegantį žiburį, veikiantį su baterija, kurio negali užgesinti vanduo. Signalinis plūduras prie gelbėjimo rato tvirtinamas su plūduriuojančiu 1,5 m ilgio lynu. Ant kiekvieno gelbėjimo rato turi būti užrašytas laivo registro numeris;
3. plaukiojantis ir atitinkamos masės inkaras, kuris išlaikytų laivą priekiu į bangą, dreifuojant ar užgesus varikliui;
4. koreguoti jūrlapiai ir locijos plaukiojimo rajonui, o laivai, naudojantys elektroninius jūrlapius, yra aprūpinti koreguotais elektroniniais jūrlapiais, kurie naudojami kaip pagalbinė navigacinė priemonė, būtinai turint popierinius jūrlapius ir locijas;
5. atsižvelgiant į žmonių skaičių, automatiškai pripučiami gelbėjimo plaustai, atitinkantys laivų plaukiojimo rajoną;
6. magnetinis kompasas;
7. A ir B projektavimo kategorijų pramoginiuose laivuose – navigacinė radiolokacinė stotis;
8. navigaciniai prietaisai (įrankiai, naudojami grafiam skaičiavimui jūrlapyje, žiūronai, GPS ir kt.);
9. veikianti UTB radijo stotis ryšiui palaikyti 9 ir 16 jūriniais kanalais bei Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos leidimas naudoti šią laivo stotį;
10. iš plastiko ir stiklo pluošto pastatytuose laivuose – radiolokacinis atšvaitas;
11. ne mažiau kaip trys raudonos spalvos signalinės raketos arba trys raudonos spalvos falšvejeriai;
12. bent vienas nešiojamas miltelinis gesintuvas, kurio užpildo svoris ne mažesnis kaip 2 kg ir standartinio išmatavimo priešgaisrinis audeklas (kilnojantieji gesintuvai laivuose turi būti tikrinami atestuotose įmonėse kartą per metus). Laivuose, kurių ilgis daugiau kaip 12 m, ir

nėra įrengtos stacionarios gesinimo sistemos, privalo būti nešiojamasis miltelinis gesintuvas, kurio užpildo svoris ne mažesnis kaip 6 kg ir standartinio išmatavimo priešgaisrinis audeklas.

13. nusausinimo sistema;
14. pirmosios pagalbos rinkinys;

trys švartavimo lynai (pirmojo lyno ilgis: ne mažesnis negu laivo ilgis + 20 m, tačiau ne daugiau negu 100 m; antrojo lyno: 2/3 pirmojo lyno ilgio; trečiojo lyno: 1/3 pirmojo lyno ilgio). Trumpiausias lynas nebūtinai laivuose, kurių ilgis yra mažesnis negu 20m.

Senesnių kaip 10 metų laivų plieninių korpusų likutinių storių matavimai atliekami vieną kartą per 5 metus naudojant ultragarsinius prietaisus, matuojant kiekviename korpuso apkalos lakšte 4 - 6 vietoje. Atliekant pramoginių laivų, kurių povandeninė korpuso dalis yra pagaminta iš plieno, privalomąją techninę apžiūrą, laivo savininkas privalo pateikti: Atestuotos įmonės, teikiančios su saugia laivyba susijusias paslaugas, atliktus laivo korpuso apkalos likutinių storių matavimus arba remontą atlikusios įmonės patvirtinančius dokumentus.

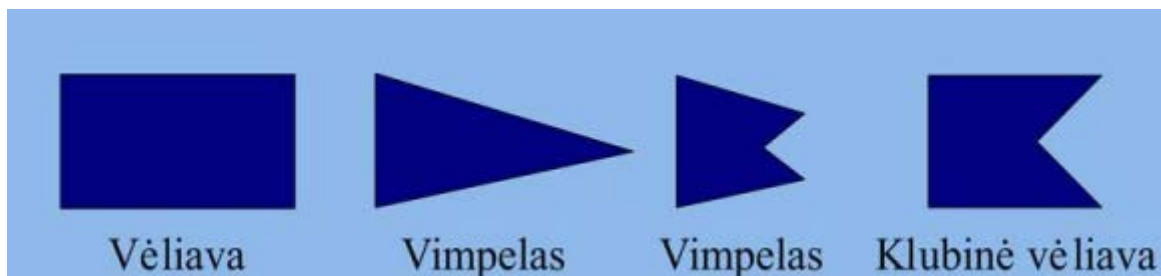
12.5. LIETUVOS VALSTYBĖS VĒLIAVOS IR KITŲ VĒLIAVŲ NAUDOJIMAS

- a. Savaeigėms vidaus vandenų transporto priemonėms, kuriose yra įgula, stovint ir plaukiant laivagalyje ant vėliavos stiebo iškeliami Lietuvos valstybės vėliava.
- b. Lietuvos valstybės vėliava keliama: Laivuose, įplaukusiuose į Lietuvos Respublikos teritorinius vandenis, uostus ir Laivuose, įregistruotuose Lietuvos Respublikoje.
- c. Apibūdinkite sąvoką „Lietuvos valstybės vėliava“: Oficialus Lietuvos valstybės simbolis, tautinė vėliava - audeklas iš trijų lygių horizontalių spalvų juostų: viršutinės - geltonos, vidurinės - žalios, žemutinės – raudonos. Valstybinės vėliavos santykis turi būti 3:5.
- d. Vidaus vandenų transporto priemonei stovint kitos valstybės uoste, plaukiant kitos valstybės teritoriniais arba vidaus vandenimis, kartu su Lietuvos valstybės vėliava iškeliami ir tos valstybės, kurios teritoriniuose vandenyse yra vidaus vandenų transporto priemonė, vėliava. Ji iškeliami priekinio stiebo viršūnėje arba signalinio stiebo rėjos dešiniajame noke, jeigu kiti teisės aktai nenumato kitaip.
- e. Minint gedulą, Lietuvos valstybės vėliava nuleidžiama 1/3 stiebo ilgio.
- f. Lietuvos valstybės vėliava iškeliami saulei tekant, bet ne anksčiau kaip 7 valandą, ir nuleidžiama saulei leidžiantis, bet ne vėliau kaip 22 valandą, jeigu kituose teisės aktuose nereikalaujama kitaip. Nuo saulėlydžio iki saulėtekio Lietuvos valstybės vėliavą privaloma iškelti praplaukiant tarptautinius sąsiaurius, išplaukiant arba įplaukiant į uostą arba sveikinant karo laivus. Vidaus vandenų transporto priemoneje esant Lietuvos Respublikos Prezidentui, jam sutikus, priekinio ar signalinio stiebo viršūnėje iškeliami Respublikos Prezidento vėliava.
- g. Vidaus vandenų transporto priemonėse, be Lietuvos valstybės vėliavos, gali būti iškelta ir vidaus vandenų transporto priemonės savininko ar valdytojo vėliava, kuri iškeliami ant signalinio stiebo.
- h. Vidaus vandenų transporto priemonei stovint uoste, valstybės švenčių dienomis, suderinus su vietos valdymo organais, gali būti iškeltos šventinės vėliavos.
- i. Mažieji, pramoginiai ar asmeniniai laivai, plaukiojantys pasienio ruožo vandenyse, privalo turėti abiejose borto pusėse Lietuvos valstybės vėliavos atvaizdą.
- j. Lietuvos valstybės vėliavos ir kitų vėliavų oficialaus naudojimo principus ir tvarką bei atsakomybę už vėliavų iškėlimo tvarkos pažeidimus ar vėliavų išniekinimą nustato Lietuvos Respublikos valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymas (Žin., 1991, Nr. 20-517; 2004, Nr. 115-4274).
- k. Nuo saulėtekio iki saulėlydžio laivui plaukiant į uostą ir išplaukiant iš jo turi būti iškelta laivo registracijos valstybės vėliava.

Vėliava (angl. flag) – stačiakampė vėliava

Vimpelas arba Vėlukas (angl. pennant) – už nuopelnus arba narystę suteikiama ilga trikampė vėliavėlė, kurios horizontalusis ilgis didesnis už vertikalųjį. Gali būti su išpjauta kregždės uodega.

Klubinė ar laivo savininko vėliavėlė (angl. burgee) – stačiakampė vėliavėlė su kregždės uodega.

Visi šie medžiaginiai ženklai vadinami vėliavomis. Valstybinė vėliava keliama laivagalyje ant vėliavkočio, vadinamo flagštoku. Pagarbos vėliavos ir signalinės vėliavos keliamos ant signalinio stiebo rėjos (arba zalingų). Pagarbos vėliavos keliamos po dešiniu zalingu (dešiniu rėjos noku), o signalinės vėliavos ir vimpelai keliami po kairiu zalingu (kairiu rėjos noku) ir Paprastai nėra priimta iškelti dvi vėliavėles ant vieno flagfalo (vėliavų pakėlimo laivavirvės). Tačiau jei laive yra vienintelė priemonė, skirta vėliavoms iškelti, tada viršuje keliama pagarbčiausia vėliava. Antra vertus, ant vieno flagfalo gali būti iškeltos kelios aplankytų šalių vėliavėlės po dešiniojo zalingu, kaip yra aprašyta žemiau.

Valstybinės vėliavos etiketas.

Valstybinė vėliava (angl. colors) – tai pati garbingiausia laivo vėliava, o achteris – garbiausia laivo vieta, nes ten keliama valstybinė vėliava, pritvirtinta prie flagštoko (vėliavos pakėlimo ir nuleidimo virpsto). **Lietuvos valstybės vėliava keliama Laivuose, įregistruotuose Lietuvos Respublikoje. Laivuose, įplaukusiuose į Lietuvos Respublikos teritorinius vandenis, uostus.** Tam prie relingo pritašomas cilindro formos laikiklis, į kurį įstatomas flagštokas. Yra dar viena reta tradicija, būdinga labai dideliems laivams: valstybinė vėliava, laivui stovint uoste, keliama achteryje toje pusėje, kuri yra arčiau kranto. Jei laivas plaukia ir laivo achteryje vykdoma kokia nors veikla (pavyzdžiui, žvejyba), o laivas turi stiebą su gafeliu, valstybinė vėliava keliama gafelyje. Tačiau uoste vėliava turi būti perkelta į achterį. Lietuvos valstybinę vėliavą turi teisę iškelti visi laivai, kurie yra registruoti Lietuvos respublikos vidaus vandenų laivų registre. Jei laivas yra registruotas kitoje šalyje, nesvarbu, kokia įgulos narių pilietybė, vis tiek turi būti iškelta registracijos šalies vėliava. **Valstybinė vėliava savo matmenimis turi atitikti standartą. Lietuvos valstybinės vėliavos trumposios ir ilgosios kraštinių santykis yra 3:5.** Standartiniai dydžiai: 1 metras pločio ir 1,7 metro ilgio. Vėliava turi būti kaip galima didesnė, kad būtų lengvai pastebima. Jos dydį gali riboti tik borto aukštis tuo atveju, kai ji pritašyta prie flagštoko, nes vėliava neturi vilktis vandens paviršiumi. Vėliavą pakelti būtina dienos metu, kai laivas plaukia vidaus vandenimis arba stovi uoste. Jei laivas plaukia atviroje jūroje, vėliavą privalu iškelti dienos metu, sutikus kitą laivą. Namų uoste, kai nėra šeimininko ar kitų įgulos narių, vėliavos iškelti nebūtina. Namų uostas – uostas, kuriame laivas yra laikomas nuolat. Tarkim, laivas nuolat stovi Klaipėdos Pilies uoste. Tai – namų uostas. Jei jis stovite Nidoje ar Stokholme – tai jau svečių uostas. **Trečdaliu nuleista valstybinė vėliava reiškia gedulą.** Laivas, grįžtantis į uostą su trečdaliu nuleista vėliava, praneša apie reiso metu įvykusį nelaimingą atsitikimą. Iškritus žmogui už borto, vėliava irgi nuleidžiama trečdaliu. Pakeliama, kai žmogus iškeliamas. Tačiau vėliava nuleidžiama trečdaliu ne vien tik dėl šių priežasčių. Kai laivai sveikinasi, jie trumpam trečdaliu nuleidžia vėliavą ir vėl ją pakelia. Sveikintis reikia taip:

- išplaukiantysis iš uosto sveikina grįžtantįjį;
- grįžtantysis į uostą sveikina stovinčiuosius;
- lenkiantysis sveikina lenkiamąjį;
- plaukiantysis sveikina stovintįjį su nuleistu inkaru;
- mažesnis sveikina didesnįjį;
- visi sveikina karo laivus.

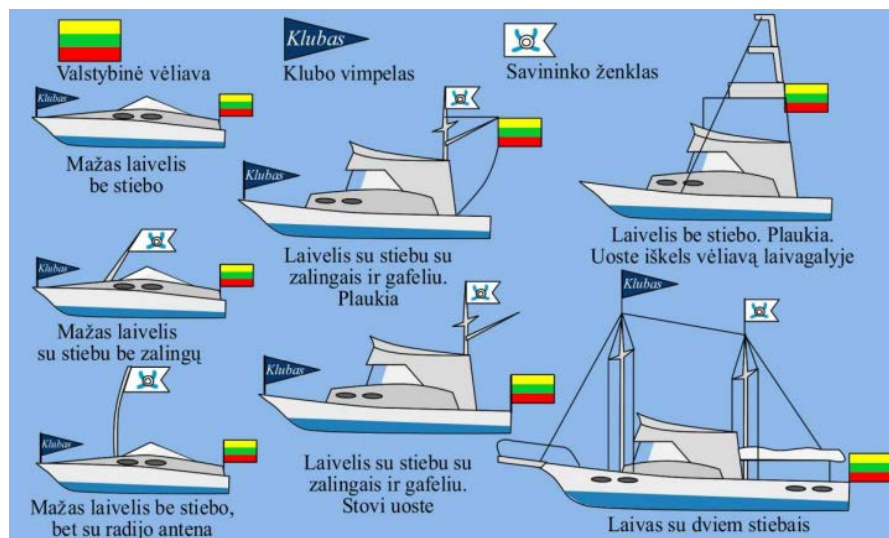
Taip sveikinamasi, jei vėliava yra iškelta ant stiebo gafelio. Jei vėliava pakelta ant flagštoko laivagalyje, tokį pasisveikinimą sunku pastebėti ir dažniausiai maži pramoginiai laivai nesisveikina. Neoficialiai sveikinamasi pakeliant ranką. Sveikinasi vairininkai.

Valstybinės vėliavos pakėlimo ir nuleidimo laikas. Vėliava laive turi būti iškelta (angl. colors are made) šviesiu paros metu. Kaip atskirti šviesų ir tamsų paros laiką plaukiant? Daroma taip, kai žiebiami navigaciniai žiburiai, laikoma, kad paros laikas tamsu, o kai jie gesinami, laikoma kad tai šviesus paros laikas. Plaukiančiame laive turi būti arba iškelta valstybinė vėliava, arba žiebti žiburiai. Krante kitaip. Valstybinė vėliava gali būti iškelta saulei tekant, bet ne anksčiau 7 valandos ryto, o nuleidžiama saulei leidžiantis, bet ne vėliau kaip 22 valandos. Pramoginiuose laivuose būnant uoste paprastai vėliava iškeliamą:

1) savininkui esant laive, arba netoli laivo;

2) savininkui prabudus. Vėliavos iškėlimas reiškia, kad savininkas yra laive ir jis pasiruošęs priimti svečius. Kol nėra vėliavos – nesibelskite į laivą ir nežadinkite miegančių, jei nėra neatidėliotino reikalo. Vėliava keliamą greitai, o nuleidžiama lėtai.

Uoste vėliavos nuleidimo laiką turi paskelbti jachtų uosto budėtojas trimitu, šūviu (iš startinio pistoleto, patrankos), trumpu suspausto oro balionėlio garsu ar kitu trumpu garsiniu signalu ir iš karto nuleisti vėliavą, iškeltą uosto flagštoke. Paprastai tai įvyksta 21:00 vasaros metu. Stovint svečių uoste, valstybinė vėliava pakeliama tada, kai ją iškelia didžiausias laivas, didžiausia jachta arba vietinis jachtklubas. Nuleidžiant vėliavą reikia laikytis tos pačios tvarkos.

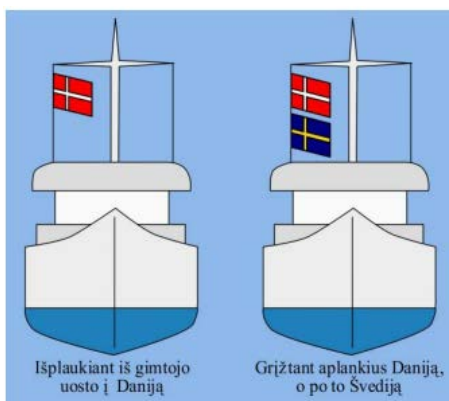

Klubinių vimpelių, vėliavų ir savininko ženklų etiketas. Klubiniai vimpelai, vėliavos ir savininko ženklai naudojami dekoracijai. Jie gali būti iškelti dieną ir naktį, plaukiant ir stovint. Klubinis vimpelas keliamas po

kairiuoju zalingu arba priekinio stiebo viršūnėje (jei yra du stiebai), o jei laivas labai mažas, vimpelas keliamas laivo priekyje. Savininko ženklas keliamas stiebo viršūnėje arba ant radijo antenos, arba visiškai nekeliamas. Nesvarbu, ar laivas plaukia, ar stovi, laivo savininko ženklas gali būti keliamas ant pagrindinio stiebo viršaus, panaudojant virš stiebo pakylantį nedidelį flagštoką.

Kitų valstybių vėliavos vadinamos pagarbos vėliavomis.

Plaukiojant ar stovint kitos valstybės teritoriniuose vandenyse, nesvarbu, koks būtų paros laikas, po priekinio stiebo dešiniuoju zalingu arba ant radijo antenos dešinėje, toje pat vietoje kaip ir po dešiniuoju zalingu, turi būti iškelta nedidelė tos valstybės vėliavėlė. Išplaukiant iš valstybės teritorinių vandenų, tos valstybės vėliava turi būti nuleista. Ant to paties flagfalo, jei yra iškelta pagarbos vėliavėlė, jokios kitos vėliavėlės nekeliamos.

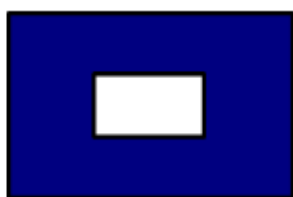

Išplaukiant iš gimtojo uosto į užsienį, po dešiniuoju zalingu iškeliamas tos valstybės, į kurią plaukiama, valstybinė vėliavėlė. Grįžtant į gimtąjį uostą iš užsienio, po dešiniuoju zalingu iškeliamos pagal eilę nuo apačios į viršų visos aplankyto šalių valstybinės vėliavėlės. Apačioje kabo vėliavėlės tų valstybių, kurios buvo aplankytos pirmos.

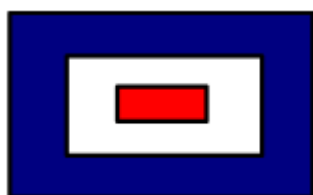
Karantino vėliava „Q“.

Geltona tarptautinio vėliavų sąvado vėliavėlė „Q“ (Kvebek) keliamas po kairiuoju zalingu, atvykus į uostą, nepriklausantį Europos Sąjungai. Nuleidžiama atlikus muitinės procedūras. Ši vėliavėlė nebūtina Europos Sąjungos (ES) laivams, plaukiojantiems po ES valstybių vandenį.

Yra 10 vėliavėlių, kurias privalo įsiminti kiekvienas.

Papa (P) - pirmoji jūreivystėje atsiradusi vėliavėlė Mes gyvename itin geromis sąlygomis – čia nėra potvynių ir atoslūgių. Visus kitus pasaulio jūreivius kankina kas 6 valandos pakylantis ir nuslūgstantis vandens lygis. Jei laivas turi galimybę išplaukti esant atoslūgiui (tarkime, potvynio metu bus 9 mazgų priešinė srovė), tai kita galimybė išplaukti bus tik po 12 valandų. **(Laivas netrukus išplaukia, visiems būti laive)**

Whisky (W) – Šis spalvinis derinys dažnai užsiuvas ant pagalvėlės. Juokai juokais, o vėliavėlės reikšmė rimta: kažkam reikalinga medicininė pagalba. Jei matote laivą su tokia vėliavėle, mandagumas reikalauja susisiekti ir pasiteirauti, ar galite kuo nors padėti. **(Man reikalinga medicininė pagalba)**

Jūrų teisė teigia, kad kiekvienas yra atsakingas už padarinius. Ir tas, kuris turėjo iškelti vėliavėlę **Alfa (A) nuleidęs narą**, ir tas, dėl kurio sukeltos bangos

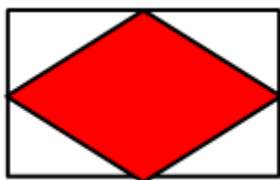
nutrūko oro padavimo žarna ir naras žuvo. Matydami tokią vėliavėlę laive, sumažinkite greitį iki 4–5 mazgų ir plaukite atidžiai dairydamiesi. Gal aplinkui plaukioja žmonės su akvalangais, galintys patekti po jūsų sraigtu. **(Nuleistas naras, laikykitės atokiau)**

Bravo (B) – pavojingas krovinys. Laivybos taisyklės numato, kad laivai su pavojingu kroviniumi turi būti lenkiami iš tolo. Prasilenkiant su paprastais laivais atstumas tarp bortų turi būti 10 metrų, o su pavojingais – 50 metrų. Savo pačių labai privalote įsiminti šios vėliavėlės reikšmę. Tai padaryti nebus sunku, jei atkreipsite dėmesį, kad tik ši vėliavėlė „B“ ir vėliavėlė „A“ turi kregždės uodegą. **(Laive pavojingas krovinys)**

Delta (D) – **aš sunkiai valdomas**. Sunkiai valdomi laivai turi kelio teisę. Laive gali nebūti dieninio ženklo (Rutulys-RombasRutulys), todėl jis gali iškelti vėliavėlę. Nepraleisite šio laivo – turėsite problemų. Antra vertus, raidė „D“ Morzės abėcėlėje turi kodą Ilgas Trumpas-Trumpas. Tai signalas rūke (vilksinės vilkiko arba eigos suvaržymus turinčių laivų). Tad Morzės abėcėlė ir vėliavėlės turi ryšį. **(Aš sunkiai valdomas, laikykitės atokiau).**

Foxtrot (F) – **aš sunkiai valdomas, palaikykite su manimi ryšį**. Situacija kaip ir „D“ vėliavėlės atveju. Nevaldomas laivas dėl vienokių ar kitokių priežasčių nėra iškėlęs dviejų juodų rutulių, bet yra iškėlęs vėliavėlę „F“. Susisiekite su juo radijo ryšiu, patvirtinkite, kad matote ir suprantate jo ženklą, ir paklauskite, kodėl jis nevaldomas. Sužinokite, kodėl jis prašo susisiekti, nes tai gali būti svarbu jūsų kursui.

Hotel (H) – **laive locmanas**. Locmanas turi kelio teisę. Šią vėliavėlę laivas gali iškelti tik vykdydamas locmano misiją. Be to, gal jūs laukiate locmano ir štai tas laivelis, kuriame yra jums reikalingas žmogus. Vėliavėlė lengvai įsimena, nes spalvos yra tokios pat kaip Lenkijos vėliavoje. Tik juostos vertikalios, o ne

horizontalios.

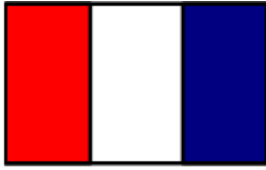
Lima (L) – **sustokite nedelsiant**. Priplaukia prie jūsų karinis laivas, iškelia „L“ vėliavėlę ir duoda penkis trumpus garsinius signalus. Jūs galvojate, kad kažkas negerai ir pasukate nuo jo. O laivas vėl suka jums skersai kurso ir vėl penki trumpi tū-tū-tū-tū-tū. Kaip jį nuraminti? Paprastai. Jis nori kažką pasakyti per radiją. Įsijunkite. Gal jūs plaukiate į šaudymo pratybų zoną, o gal reikalai dar prastesni?

Oskar (O) – **žmogus už borto**. Geriau, kad šios vėliavėlės jums neprireiktų. Tačiau jei bandant iškelti sąmonės netekusį ir į vandenį įkritusį savo draugą pro šalį plaukiančio laivo banga jį nuskandintų, šios vėliavėlės naudą suprastumėte iš karto. Jei nežinojote ir aplinkinių neįspėjote apie gelbėjimo operaciją, esate patys kalti dėl padarinių.

Quebeck (Q) – **mano laivas neužkrėstas**, prašau leisti laisvą praktiką Vėliavėlė keliama po kairiuoju zalingu šalyse, kurios nėra Europos Sąjungos narės. Ji parodo, kad laivas nepraėjęs muitinės ir pasienio patikros. Praėjus patikrą, vėliavėlė nuleidžiama.

Tango (T) – Porinis tralavimas, laikykitės atokiai . Plaukia du laivai, o tarp jų – tralas po vandeniu. Tai vieta, kurioje nenorėtų atsidurti niekas. Nuostoliai garantuoti. Ir ne tik jums, bet ir žvejams, kuriems žvejyba – pragyvenimo šaltinis.

Uniform (U) – jūs plaukiate link pavojaus. Vėliavėlė įspėja, kad kursas, kuriuo plaukiate, yra pavojingas. Gal jūs plaukiate į užminuotą plotą? O gal priekyje sekluma? Verta susisiekti su laivu radijo ryšiu ir išsiaiškinti, apie kokį pavojų jums nori pranešti?

Victor (V) – man reikalinga pagalba. Ši vėliavėlė, kaip ir „W“ vėliavėlė, nurodo, kad laivui reikalinga pagalba. Ją reikia įsiminti.

Štai ir visos būtiniausios vėliavėlės, kurias privalo įsiminti pramoginių laivų laivavedžiai. Visas kitas galima pasitikslinti atsivertus knygą.